

Yhteisön
puutarhat

Katowicessa „Tee omat
puutarhasängyt”

Euroopan unionin
osarahoittama

GREEN
INDUSTRY
FOUNDATION

„Tee omat puutarhasängyt,, -hanke on Katowicen asukkaille suunnattu aloite, jonka tarkoituksena on luoda yhteisöpuutarhoja kaupungin eri osiin. Hankkeen idea perustuu paikallisyhteisön osallistumiseen yhteistoimintaan, jonka tavoitteena on kehittää käyttämättömiä alueita tai kaupunkitiloja kasvinviljelyyn ja keskinäisiin tapaamisiin, joiden ansiosta naapuruussuhteet tulevat entistäkin tärkeämmiksi paikallisyhteisön kannalta.

Katowicessa neljällä eri alueella yhteisöpuutarhoja ilmestyi osana „Tee omat puutarhasängyt,, -kampanjaa. Nämä asukkaiden itsensä aloitteesta syntyneet tilat ovat paikallisyhteisön rakentamia ja istuttamia, ja ne ovat nyt heidän hoidossaan. Katowicen pormestari Marcin Krupa korosti, että asukkaat olivat jo olleet mukana toimissa kaupungin luonnon monimuotoisuuden puolesta. „ZróbMy Sobie Grządki” -hanke on tämän kestäväen kehityksen politiikan mukainen, ja siinä tunnustetaan kaupunkipuutarhanhoidon suuret mahdollisuudet integroida paikallisyhteisöjä. Yhteisöpuutarhat eivät ole vain kasvien viljelypaikkoja, vaan myös rentoutumis-, tapaamisia, koulutus- ja kulttuuritapahtumia. Niistä on tulossa yhä suosittumia, mikä saa aikaan lisää kaupunkitilojen perustamista eri puolille kaupunkia. Nämä aloitteet edistävät kiertotaloutta käyttämällä sadevettä, ns sadevesi, kompostointi ja syötävien kasvien kasvattaminen. Katowicessa perustettiin yhteisöpuutarhoja valituille alueille, jotka valittiin avoimesa rekrytointiprosessissa projektiin.

Lähde:<https://katoobywatel.katowice.eu/nasze-akcje/zrobmy-sobie-grzadki-w-katowicach/> (09.02.2024)

Yhteisöpuutarhojen luomisprosessin johtivat Bobrowe Żeremia Foundationin Miastoogród-ryhmän asiantuntijat, joilla on kokemusta vastaavista toiminnoista. Osana hanketta asennettiin esivalmistetuista elementeistä valmistettuja kasvilaatikoita valittuihin paikkoihin. Asukkaat olivat yhdessä säätiön jäsenten kanssa mukana kukkapenkien rakentamisessa ja hankkivat perustiedot puutarhanhoidosta, oppivat oikeaan kasvien valintaan, lintujen ja hyönteisten lisääntymisolosuhteiden luomiseen sekä tehokkaaseen vesihuoltoon. Jokaisessa puutarhassa oli myös pientä puuarkkitehtuurin elementtejä, kuten penkkejä, pergolia ja kompostoreita. Osana „aloituspakettia” asukkaat saivat materiaalia kukkapenkien rakentamiseen, maata ja valikoitujen kasvien taimia, mukaan lukien syötäviä kasveja, yrttejä ja kukkivia perennoja. Lisäksi heille toimitettiin peruspuutarhatyökalusarjat. „Miastoogród” aikoo myös luoda tee-se-itse-oppaan rohkaistakseen Katowicen asukkaita perustamaan samanlaisia puutarhoja itse. Myös naapuruussuhteiden rakentamisen roolia ja valmiutta neuvoa ja tukea vihreiden aloitteiden toteuttamisessa korostetaan. Myös taloudellisen tuen saatavuutta paikallisaloitteen tai kansalaisbudjetin kaltaisten mekanismien kautta tuodaan esille sekä paikallisyhteisön osallistumisen

tärkeyttä puutarhan rakentamiseen, sillä ihmiset ovat jokaisen hankkeen sydän.

Hankkeen osallistujien rekrytointi aloitettiin vuoden 2021 alussa ja myöhempien puutarhojen työskentely tapahtui kesän aikana. Hankkeeseen osallistuakseen vaadittiin vähintään viiden henkilön ilmoittautuminen ja sitoutuminen puutarhan perustamiseen, vaan myös sen säännölliseen hoitoon, mukaan lukien kastelu ja kasvien hoito seuraavina vuosina. Puutarhojen pinta-ala saattoi olla jopa 20 neliometriä, ja tärkeä ehto oli, että puutarhan tarkoitettu alue oli julkisesti saatavilla kaupunkimaana. Hankkeen toteutus rahoitettiin kansainvälisessä Transformative Action Award 2020 -kilpailussa saadulla palkinnolla, joka myönnettiin kaupungille KATOobywatel-hankkeesta..

Katowicen „Tee omat puutarhasängyt „-hanke ei ole vain innovatiivinen sosiaalinen hanke, vaan myös inspiroiva esimerkki asukkaiden tehokkaasta osallistumisesta vihreiden kaupunkialueiden luomiseen. Yhteisöpuutarhoja luomalla asukkaat eivät vain muuttaneet käyttämättömiä alueita ystävällisiksi ja esteettisiksi paikoiksi, vaan myös vahvistivat sosiaalisia siteitä, integroituen ja yhteistyöhön paikallisyhteisön sisällä. Hankkeen aikana osallistujilla oli mahdollisuus harjoittaa käytännön puutarhatyötä, mutta myös saada tietoa puutarhanhoidosta ja ekologiasta. Tämän ansiosta hankkeesta on muodostunut koulutusalue, joka edistää asukkaiden ekologista tietoisuutta. Seurauksena on, että yhteisöpuutarhat eivät vain koristele Katowicen kaupunkitilaa, vaan palvelevat ennen kaikkea paikallista yhteisöä tapaamis-, kokemustenvaihto-, virkistys- ja koulutuspaikkoina. „ZróbMy Sobie Grządki” -projekti on selkeä esimerkki tehokkaasta sosiaalisesta osallistumisesta ja kestävästä kehityksestä, joka voi olla inspiraationa muille kaupungeille ja yhteisöille Puolassa ja ympäri maailmaa.

Bibliografia:

<https://www.teraz-srodowisko.pl/aktualnosc/Katowice-ogrody-spoeczne-zielon-miejska-10992.html>

<https://katoobywatel.katowice.eu/nasze-akcje/zrobmy-sobie-grzadki-w-katowicach/>

